

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU

OPRACOWANIA SYGNALNE

Gdańsk, maj 2005 r.

Aktywność ekonomiczna ludności w województwie pomorskim w IV kwartale 2004 r.

✓ Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

W IV kwartale 2004 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 858 tys. osób, a biernych zawodowo - 748 tys. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 9 tys. osób (o 1,1%), natomiast biernych zawodowo zmniejszyła się o 11 tys. (o 1,5%). Na zmianę liczebności aktywnych zawodowo wpłynął przede wszystkim wzrost liczby pracujących.

Tabl. 1. Ludność aktywna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2004 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
Ogółem	858	696	162	748
mężczyźni	472	393	79	310
kobiety	386	303	83	438
Miasta	584	484	100	530
Wieś	274	212	62	218

Opisane zmiany spowodowały zmniejszenie obciążenia populacji pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2004 r. na 1000 osób pracujących przypadało 1307 osób niepracujących – było to o 36 osób mniej niż w poprzednim kwartale.

Zbiorowość aktywnych zawodowo tworzą pracujący i bezrobotni. Do pomiaru poziomu aktywności zawodowej służy współczynnik wyrażający udział osób aktywnych zawodowo (pracujący i bezrobotni) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2004 r.

Wyszczególnienie	2003	2004			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z:	
				IV kw. 2003	III kw. 2004
Ogółem	52,3	52,8	53,4	+1,1	+0,6
mężczyźni	59,9	60,8	60,4	+0,5	-0,4
kobiety	45,5	45,5	46,8	+1,3	+1,3
Miasta	52,0	51,5	52,5	+0,5	+1,0
Wieś	53,0	55,4	55,7	+2,7	+0,3

W IV kwartale 2004 r. ludność aktywna zawodowo stanowiła 53,4% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Stanowiło to wzrost o 0,6 punktu porównaniu z poprzednim kwartałem. Jedyny spadek, jaki wystąpił, dotyczył współczynnika aktywności w populacji mężczyzn. Wzrost zanotowano wśród kobiet oraz na miejskim i wiejskim rynku pracy.

✓ Pracujący

W IV kwartale 2004 r. populacja pracujących liczyła 696 tys. osób i zwiększyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem o 10 tys., tj. o 1,5%. Wzrost ten dotyczył tylko populacji mężczyzn - 12 tys. tj. o 3,1%, natomiast wśród kobiet wystąpił spadek liczby pracujących o 2 tys. (o 0,7%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, wzrost ten dotyczył rynku miejskiego – 42 tys. osób, tj. 9,5%, podczas gdy na wsi liczba pracujących zmniejszyła się o 32 tys. osób (o 13,1%).

Do pomiaru wykorzystania zasobów pracy stosuje się wskaźnik zatrudnienia, który obrazuje udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Tabl. 3. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2003		2004		
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			+/- w porównaniu z :	
			IV kw. 2003	III kw. 2004	
Ogółem	41,9	42,7	43,3	+1,4	+0,6
mężczyźni	48,4	49,5	50,3	+1,9	+0,8
kobiety	36,0	36,4	36,8	+0,8	+0,4
Miasta	41,5	42,1	43,5	+2,0	+1,4
Wieś	42,8	43,7	43,1	+0,3	-0,6

W IV kwartale 2004 r. pracujący stanowili 43,3% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z poprzednim kwartałem wskaźnik ten wzrósł o 0,6 pkt. Jedyne spadki tego wskaźnika odnotowano na wiejskim rynku pracy (o 0,6 pkt).

Jednym z mierników opisujących sytuację na rynku pracy jest także wielkość populacji niepełnozatrudnionych^b. W IV kwartale 2004 r. grupa ta stanowiła 9,2% ogółu pracujących (w poprzednim kwartale – 7,8%). Podobnie jak w III kwartale br. ponad połowę tej populacji stanowiły kobiety (54,7%), a większość niepełnozatrudnionych mieszkała w miastach.

√ Bezrobotni

W IV kwartale 2004 r. wielkość populacji bezrobotnych ogółem nie zmieniła się w porównaniu z poprzednim kwartałem. Zmiany wystąpiły w poszczególnych grupach bezrobotnych. Wśród populacji kobiet i w miastach wystąpił wzrost liczby bezrobotnych - (odpowiednio o 7 tys. osób i nieco ponad 2 tys.), natomiast spadek odnotowano na wiejskim rynku pracy (o prawie 3 tys. osób) i w populacji mężczyzn (o niespełna 8 tys.).

Spółród bezrobotnych spełniających kryteria BAEL, odsetek zarejestrowanych w urzędach pracy wyniósł 76,5%. Z tej grupy zasiłek dla bezrobotnych pobierało 12,9%.

Do oceny natężenia bezrobocia wykorzystuje się stopę bezrobocia wyrażającą udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej.

Tabl. 4. Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2003		2004		
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z :	
			IV kw. 2003	III kw. 2004	
Ogółem	19,8	19,1	18,9	-0,9	-0,2
mężczyźni	18,9	18,6	16,7	-2,2	-1,9
kobiety	20,9	19,9	21,5	+0,6	+1,6
Miasta	20,2	18,1	17,1	-3,1	-1,0
Wieś	19,4	21,0	22,6	+3,2	+1,6

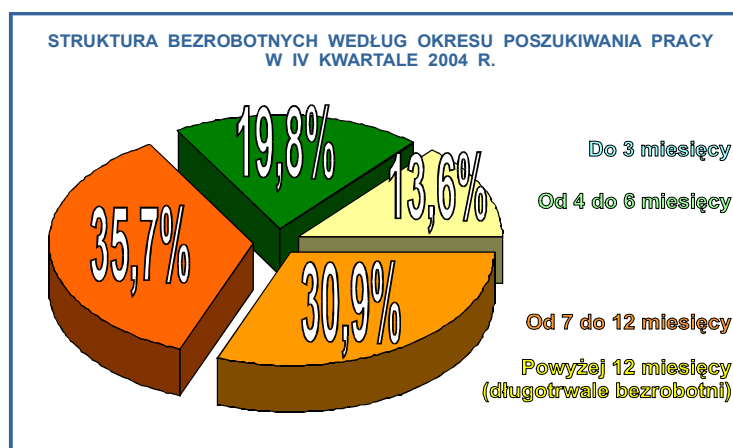
W IV kwartale 2004 r. stopa bezrobocia wyniosła 18,9% i zmniejszyła się o 0,2 pkt w stosunku do poprzedniego kwartału - spadła wśród mężczyzn (o 1,9 pkt), natomiast w populacji kobiet wzrosła o 1,6 pkt. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania to zmniejszenie tego wskaźnika o 1,0 pkt odnotowano w mieście, natomiast na wiejskim rynku pracy odnotowano wzrost o 1,6 pkt.

W najlepszej sytuacji na rynku pracy są osoby z wykształceniem wyższym - stopa bezrobocia dla tej populacji wyniosła 4,3%. W najtrudniejszej sytuacji pozostawały osoby o najniższym wykształceniu. W IV kwartale 2004 r. stopa bezrobocia w grupie osób z ukończoną (lub nie-) szkołą podstawową i gimnazjum wyniosła 33,3%.

√ Bezrobocie długotrwałe^c

W IV kwartale 2004 r. przeciętny czas poszukiwania pracy pozostał niezmienny w porównaniu z poprzednimi kwartałami i wyniósł 12 miesięcy. Jedyne w populacji bezrobotnych mężczyzn był dłuższy o 1 miesiąc.

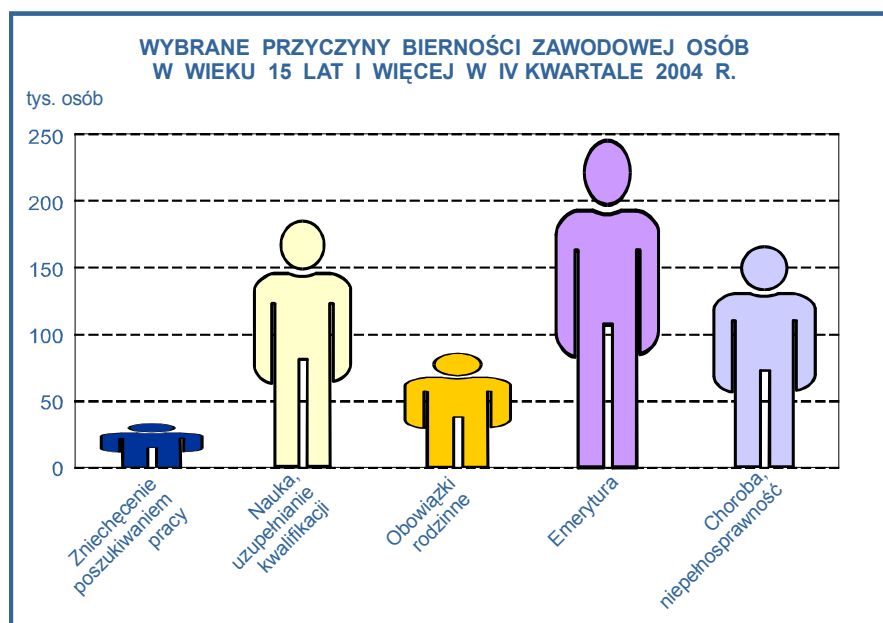
Zbiorowość osób długotrwałe poszukujących pracy liczyła 58 tys. - stanowiło to blisko 36,0% ogółu bezrobotnych.

√ Źródła bezrobocia

W populacji bezrobotnych większość stanowią osoby, które chcą powrócić do pracy po przerwie. W IV kwartale 2004 r. udział tej kategorii osób wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 54,9%. Osoby, które straciły pracę i natychmiast podjęły starania, aby znaleźć następną stanowiły 24,1%, a pierwszej w życiu pracy szukało 19,8% ogólnej liczby bezrobotnych. Najmniejszy udział w populacji bezrobotnych miały osoby, które zrezygnowały z poprzedniej pracy - 1,2%.

Główną przyczyną zaprzestania pracy przez bezrobotnych w IV kwartale 2004 r. była likwidacja stanowiska lub zakładu pracy. Dotyczyło to 46,2% ogółu bezrobotnych uprzednio pracujących (bez osób, których przerwa w pracy wynosiła 8 lat i dłużej). Kolejną, równie często wskazywaną przyczyną utraty pracy, było wygaśnięcie umowy zawartej na czas określony. Odsetek osób, które straciły pracę z tej przyczyny wyniósł 24,6%.

√ Bierni zawodowo

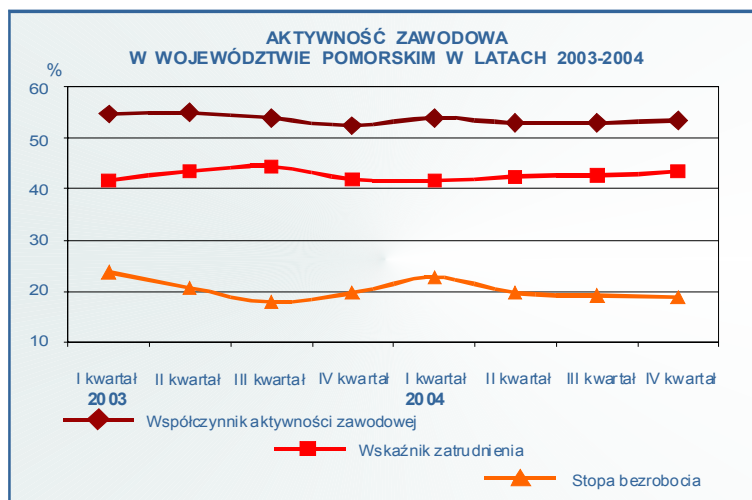
W IV kwartale 2004 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 748 tys. osób i stanowiła 46,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w poprzednim kwartale 47,2%).

Wśród biernych zawodowo przeważały kobiety, które stanowiły 58,6% tej populacji. Większość ludności tej grupy mieszkała w miastach - 70,9%. Biorąc pod uwagę wykształcenie, wśród biernych zawodowo najmniejszy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem wyższym - 6,8%, a największy - z gimnazjalnym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym - 42,8%. W grupie biernych zawodowo, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 52,5% tej populacji.

√ Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w IV kwartale 2004 r. wskazują, podobnie jak w poprzednim kwartale, na poprawę sytuacji na rynku pracy. Odnotowano spadek stopy bezrobocia przy niezmiętej liczbie bezrobotnych, ale wzroście liczby osób pracujących oraz wskaźnika zatrudnienia.

Korzystne zmiany dotyczyły przede wszystkim populacji mężczyzn. Kobiety były bardziej zagrożone bezrobociem - stopa bezrobocia w tej grupie przekroczyła poziom obserwowany w zbiorowości mężczyzn o 4,8 pkt.

a Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

b Osoby w wieku 15-74 lata pracujące mniej niż 40 godz. tygodniowo łącznie we wszystkich miejscach pracy, które chciałyby pracować dłużej niż obecnie i gotowe są podjąć inną lub dodatkową pracę w ciągu dwóch tygodni.

c Zbiorowość długotrwale bezrobotnych to osoby poszukujące pracy dłużej niż 1 rok.

Opracowanie: Ewa Mathea - Wydział Badań Ankietowych

Redakcja i skład komputerowy: Mirosława Lindenberg, Wioletta Szewczyk - Wydział Analiz